

**НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
«ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»
УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК**

СОКОЛЮК СЕРГІЙ ЮРІЙОВИЧ

УДК 338.439.5 : 664.14 (477.44)

**ФОРМУВАННЯ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ
РИНКУ ЦУКРУ
(НА ПРИКЛАДІ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ)**

08.00.03 – економіка та управління національним господарством

АВТОРЕФЕРАТ
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

КИЇВ 2009

Дисертацією є рукопис
Робота виконана в Уманському державному аграрному університеті
Міністерство аграрної політики України

Науковий керівник - доктор економічних наук, професор, академік УААН,
заслужений діяч науки і техніки України
САБЛУК Петро Трохимович
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки» УААН, директор

Офіційні опоненти: доктор економічних наук, професор,
академік УААН
ШПИЧАК Олександр Михайлович,
Науково-дослідний інститут економіки і
менеджменту агропромислового виробництва
Національного університету біоресурсів і
природокористування України Кабінету Міністрів
України, директор

кандидат економічних наук,
старший науковий співробітник
ФУРСА Анатолій Васильович
Інститут цукрових буряків УААН
провідний науковий співробітник лабораторії
економіки та організації виробництва цукрових
буряків та насіння

Захист відбудеться «____» _____ 2009 р. о _____ годинні
на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.350.01 у Національному
науковому центрі «Інститут аграрної економіки» УААН за адресою: 03680,
м. Київ, МСП, вул. Героїв оборони, 10, 3-й поверх, конференц-зал, к. 317.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Національного наукового
центру «Інститут аграрної економіки» УААН за адресою: 03680, м. Київ,
МСП, вул. Героїв Оборони, 10, 2-й поверх, к. 212.

Автореферат розісланий «____» _____ 2009 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради,
кандидат економічних наук

О.Г. Шпикуляк

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Цукробурякове виробництво є одним з провідних продуктивних підкомплексів АПК України. Рівень розвитку цукробурякової галузі визначає не тільки активність формування ринку цукру, а й рівень функціонування продовольчих підкомплексів, що використовують цукор та іншу продукцію цукробурякового виробництва у своєму виробничому процесі, що має суттєвий вплив на стан продовольчої безпеки країни. З формуванням і розвитком ринкових відносин в Україні, дією економічних та виробничих чинників, що притаманні ринковим умовам господарювання, розвиток ринку цукру, а отже, функціонування цукробурякової підгалузі, її економічна ефективність є предметом дослідження багатьох науковців. Вирішення проблеми набуло свого розвитку в наукових працях П.Т. Саблука, В.Я. Месель-Веселяка, М.Ю. Коденської, О.М. Шпичака, О.С. Зайця, П.К. Канінського, Ю.С. Коваленка, С.А. Стасіневича, В.І. Власова, А.В. Фурси, В.Д. Слюсара. У їхніх працях висвітлено основні положення функціонування ринку цукру, запропоновано шляхи покращення функціонування цукробурякової галузі, розроблено прогнози її розвитку.

За своїми природно-кліматичними характеристиками Україна має достатні умови, що визначають потенційну конкурентоспроможність цукру на вітчизняному ринку. Проте, як свідчать дослідження, нині простежується значний спад виробництва цукру як у країні в цілому, так і у Вінницькій області зокрема.

Вищевказане і зумовило актуальність вибору теми дисертаційної роботи, як спробу узагальнення теоретичних знань щодо сутності ринку цукру, методології визначення його ефективності та практичного досвіду функціонування цукробурякового виробництва її розробки стратегій підвищення його конкурентоспроможності.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота виконана згідно з тематикою науково-дослідних робіт Уманського державного аграрного університету: «Адаптація організаційно-економічного механізму господарювання до соціально орієнтованих ринкових відносин в АПК та удосконалення земельних відносин на селі» (номер державної реєстрації 0101U004493). Внесок автора полягає у визначенні ефективності функціонування ринку цукру на прикладі Вінницької області.

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційного дослідження є обґрунтування теоретико-методичних засад формування і функціонування ринку цукру, удосконалення економічних механізмів його регулювання, а також розробка практичних заходів щодо підвищення конкурентоспроможності цукру на національному та світовому ринках.

Значимість поставленої мети визначила необхідність вирішення таких

завдань:

- опрацювати та систематизувати теоретико-методологічні підходи щодо формування і функціонування національного ринку цукру з метою уточнення поняття “ринок цукру” та виявити особливості його формування й розвитку у регіоні;
- обґрунтувати показники комплексної оцінки, що характеризують конкурентоспроможність цукру на внутрішньому і зовнішньому ринках;
- здійснити оцінку сучасного стану розвитку та рівня ефективності цукробурякового виробництва, виявити основні тенденції й закономірності у формуванні цін на цукрові буряки і цукор;
- визначити потенційні можливості підвищення обсягів виробництва цукрових буряків і цукру вітчизняними товаровиробниками;
- обґрунтувати напрями інвестування у розвиток цукробурякової галузі;
- розробити пропозиції щодо вдосконалення економічних відносин між партнерами цукробурякового виробництва для забезпечення максимально прибуткового виробництва цукрових буряків і цукру;
- визначити систему заходів щодо удосконалення економічного механізму регулювання ринку цукру.

Об’єктом дослідження є сільськогосподарські підприємства Вінницької області різних організаційно-правових форм господарювання.

Предметом дослідження є сукупність теоретико-методичних та економіко-організаційних засад формування й ефективного функціонування ринку цукру.

Методи дослідження. Теоретико-методологічною основою дослідження є діалектичний метод пізнання економічних процесів, закони суспільного розвитку, основні положення економічної теорії. Методика написання дисертаційної роботи базувалась на загальноприйнятих положеннях економічних досліджень. Вона включає систему статистико-економічних методів у поєднанні з теоретичними аспектами. При підготовці дисертаційної роботи застосовувалися такі методи економічних досліджень: системно-структурний - при оцінці природно-ресурсної здатності до виробництва продукції підприємствами цукробурякового підкомплексу та обґрунтуванні напрямів і обсягів інвестицій у розвиток галузі; абстрактно-логічний - для оцінки сучасного стану ринку цукру та рівня ефективності цукробурякового виробництва; порівняльний і балансовий, на основі яких здійснювався аналіз функціонування ринку цукру, цукробурякового виробництва та визначено потенційні можливості їх покращення; статистичних групувань – при дослідженні зв’язку між чинниками впливу на рівень ефективності виробництва цукру та цукрових буряків; графічний, експертних оцінок та інші - при прогнозуванні подальшого розвитку ринку цукру та цукробурякового виробництва.

Інформаційною базою дослідження були законодавчі та нормативні

акти Верховної Ради та Уряду України, офіційні матеріали Державного комітету статистики України, Міністерства аграрної політики України, Міністерства екології та природних ресурсів України, матеріали регіональних органів управління АПК стосовно сільського господарства та цукрової промисловості, річні звіти та матеріали первинного й бухгалтерського обліку сільськогосподарських підприємств і цукрових заводів, зведені дані статистичної звітності адміністративних районів Вінницької області, наукові літературні джерела.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в здійсненні комплексного дослідження та подальшому поглибленні теоретико-методичних засад і практичних підходів до формування і стабільного функціонування ринку цукру, обґрунтування шляхів підвищення ефективності виробництва цукрових буряків та цукру, удосконалення міжгалузевих відносин:

вперше:

- обґрунтовано шляхи й обсяги залучення інвестицій в цукробурякове виробництво цукрового заводу ТОВ Агрофірма “Ободівський цукор” Тростянецького району для відтворення виробництва й забезпечення конкурентоспроможності цукру на регіональному рівні;

- розроблено програму виробництва цукрових буряків за інтенсивною технологією в ТОВ „Устянське” Бершадського району Вінницької області, що спрямована на забезпечення високої урожайності культури, збільшення прибутків і підвищення ефективності цукробурякової галузі регіону;

удосконалено:

- визначення сутності ринку цукру, що являє собою систему взаємовідносин основних її структурних складових – виробників цукрових буряків, переробних підприємств (цукрових заводів), об’єднань, які займаються реалізацією цукру на внутрішній і зовнішні ринки, є взаємопов’язаними між собою, а їх вплив на загальну ефективність галузі формується залежно від налагодженості відносин між ними, спрямованих на досягнення максимального результату при виробництві конкурентоспроможної високоякісної продукції;

- систему матеріального стимулювання працівників аграрних підприємств, зайнятих на виробництві цукрових буряків, у вигляді оплати за працю залежно від кількості та якості виробленої продукції й використаних матеріальних ресурсів;

- механізм економічних відносин між учасниками цукробурякового виробництва на основі контрактної інтеграції, що сприятиме підвищенню економічної заінтересованості та взаємовідповідальності в одержанні кінцевого результату;

дістали подальшого розвитку:

- схема міжгалузевої інтеграції підприємств АПК з виробництва цукру в Бершадському районі Вінницької області у складі сільськогосподарських товариств, виробників сировини, цукрового заводу;

- напрями удосконалення роботи цукрових заводів, в системі яких

активізація залучення інвестицій в інноваційні процеси, відновлення ефективної діяльності їх сировинних зон;

- пропозиції щодо укомплектування цукрових заводів спеціалістами за рахунок їх замовлення у вищих навчальних закладів з метою підвищення ефективності функціонування виробництва.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що теоретичні узагальнення та практичні рекомендації, викладені у дисертації, є рекомендаційною базою для здійснення реконструкції організаційно-виробничої діяльності підприємств, збалансування структури цукробурякового виробництва, приведення у відповідність обсягів сировинної бази і переробних потужностей з метою нарощування обсягів виробництва продукції цукробурякової галузі, пропозиції щодо удосконалення механізму регулювання ринку цукру, вдосконалення ринкової інфраструктури регіону. Результати дослідження знайшли відображення при розробці Програми розвитку цукробурякового виробництва Вінницької області. Пропозиції автора щодо вдосконалення економічних відносин між партнерами цукробурякового виробництва шляхом оптимізації сировинних зон на основі агропромислової інтеграції та матеріального стимулювання виробників сировини і цукру прийняті до впровадження в Бершадському районі (довідка № 1562 від 15.08. 2006 р.) та ТОВ Агрофірма „Ободівський цукор” (довідка № 1263 від 12.08. 2006 р.). Пропозиції автора впроваджені при розробці програми виробництва цукрових буряків за інтенсивною технологією в СТОВ “Устянське” Бершадського району Вінницької області (довідка № 115 від 10.09.06 р.)

Основні теоретичні, методичні та практичні результати дисертаційного дослідження використовувалися в навчальному процесі Уманського державного аграрного університету при викладанні дисциплін „Економіка підприємства”, “Економіка АПК”, “Аналіз господарської діяльності” (довідка № 236 від 26.03.2009р.).

Особистий внесок здобувача. Дисертаційне дослідження є самостійно виконаною науковою працею, в якій висвітлено авторський підхід до вирішення проблеми ефективного функціонування ринку цукру та продукції цукробурякового виробництва.

Наукові положення, висновки і рекомендації, що виносяться на захист, отримані автором особисто і є внеском у розвиток ринку цукру та цукробурякового виробництва як важливої складової АПК. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, в дисертаційній роботі використано лише ті положення, які є результатом особистої роботи здобувача.

Апробація результатів дисертації. Теоретичні та практичні проблеми формування та функціонування ринку цукру були висвітлені в наукових публікаціях та обговорені на наукових конференціях: науково-практичній

конференції молодих вчених в Уманському державному аграрному університеті (м. Умань, 2 березня 2006 р., 21 березня 2008 р., 18 лютого 2009р.), міжнародній науково-практичній конференції молодих вчених «Інтенсифікація і сталий розвиток сільськогосподарського виробництва» (м. Харків, 11-12 квітня 2006 р.), міжнародній науково-практичній конференції «Ефективність використання ресурсного потенціалу в умовах сталого розвитку сільського господарства» (м. Харків, 1-2 березня 2007 р.), міжнародній науково-практичній конференції „Проблеми розвитку АПК в контексті вступу України до СОТ ” (м. Луганськ, 15-16 травня 2008 р.).

Публікації. За результатами виконаного дослідження опубліковано 12 одноосібних наукових праць, 6 з яких у фахових виданнях та прийнято участь в написанні колективної монографії. Загальний обсяг становить 2,9 друк. арк.

Обсяг та структура дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, додатків і списку використаної літератури. Повний обсяг дисертації - 240 сторінок комп'ютерного тексту. Дисертація містить 42 таблиці (з них 3 повністю займають площу сторінки), 10 схем і рисунків (з них 1 повністю займає площу сторінки), 19 додатків (займають 24 повних сторінки). Список використаних джерел включає 192 найменування, що викладені на 15 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі – “**Теоретичні основи розвитку ринку цукру**” – висвітлено теоретичні основи функціонування агропродовольчого ринку, особливості формування конкурентних переваг і конкурентоспроможності виробництва цукрових буряків і цукру. Виявлено основні організаційно-економічні передумови ефективного функціонування ринку цукру на прикладі господарств і підприємств Вінницької області.

Визначено, що ринок цукру – це система взаємовідносин основних його структурних складових – виробників цукрових буряків, цукрових заводів, об'єднань, які займаються виробництвом і реалізацією цукру на внутрішньому і зовнішньому ринках, налагодження між ними стимулюючих економічних відносин, що визначає ефективний розвиток ринку цукру та загальну ефективність галузі.

Ринок цукру – як одна із складових економічної системи держави, і як сукупність науково обґрунтованих організаційних, економічних, техніко-технологічних, ресурсозберігаючих, управлінських та соціальних заходів, спрямовується на досягнення максимального результату при виробництві та реалізації конкурентоспроможної високоякісної продукції.

Ситуація на ринку цукру у Вінницькій області покращується, хоча

сформована інфраструктура потребує подальшого розвитку й удосконалення. Складність цього процесу полягає в тому, що виконавча влада не може і не повинна брати в ньому безпосередню участь. Дієва ринкова інфраструктура сформується і буде ефективно функціонувати, на нашу думку, лише тоді, коли самі учасники ринку виявлять своє бажання і здійснять відповідні організаційні заходи. Також доцільно покращити інформаційне забезпечення та проведення роз'яснювальної роботи. Не набула достатнього розвитку торгівля по постачанню господарствам мінеральних добрив, засобів захисту та інших товарно-матеріальних цінностей, яких потребує агропромислове виробництво.

За сучасних умов господарювання цукрових заводів і бурякосійних господарств потрібно створити економічні передумови на місцевому й державному рівнях для підвищення економічної ефективності цукробурякового виробництва.

Відсутність виваженої державної економічної політики щодо розвитку галузі та законодавчого забезпечення умов ефективного її функціонування за ринкових умов призводить до того, що партнери з виробництва цукру, використовуючи різні інтеграційні підходи, намагаються одноосібно створити для себе сприятливі умови з метою вигідного співіснування.

Зі вступом України до Світової організації торгівлі основними завданнями виробників сировини і цукрових заводів є забезпечення конкурентоспроможності виробництва безпечної та якісної продукції, а цукрова промисловість має пристосовувати свої норми і методи контролю до міжнародних стандартів, відповідно до постанов і директив ЄС. Український цукор, що виробляється згідно з національними ДСТУ 2316-93 і 2213-93, за якістю має відповідати міжнародним і європейським стандартам, що зумовлюється якістю цукрових буряків, терміном і умовами їх зберігання і, звичайно, дотриманням технології переробки коренеплодів на цукровому заводі.

Відновлення сировинних зон, забезпечення підприємств матеріально-технічними ресурсами, впровадження мотиваційних стимулів є важливою умовою нарощування урожайності цукрових буряків вищої цукристості, зниження собівартості коренеплодів й цукру та одним із визначальних шляхів підвищення їх ефективності і конкурентоспроможності на внутрішньому і зовнішньому ринках. Отже, необхідний комплексний підхід до формування цілісної системи взаємодіючих інфраструктурних інститутів, які ефективно функціонують і сприяють становленню ринку цукру як в Україні, так і у Вінницькій області.

У другому розділі – **“Оцінка розвитку ринку цукру у Вінницькій області”** – досліджено і визначено місце підприємств цукробурякової галузі Вінницької області у виробництві цукрових буряків і цукру в Україні, та формуванні державного ринку цукру. Здійснено аналіз виробництва

цукрових буряків і цукру в регіоні, виявлено основні тенденції у формуванні пропозиції та цінової кон'юнктури ринку цукру.

На сучасному етапі розвитку держави важливе значення має формування високорозвинутих регіонів, в яких організація аграрно-продовольчих ринків, зокрема й ринку цукру, має задовольняти соціально-економічні потреби населення. Природно-кліматичні та економічні умови Вінницької області сприятливі для ефективного розвитку цукробурякового виробництва.

Розвиток буряківництва у досліджуваній області характеризується за роками нестабільністю посівів культури, підвищенням урожайності та відповідним нарощуванням обсягів виробництва коренеплодів і цукру (табл. 1). У 2007 році в області було зосереджено 15,3% посівів, 15,6% обсягів виробництва коренеплодів та 16,6% цукру, що свідчить про підвищення технологічної культури вирощування й інтенсифікації виробництва цукрових буряків.

Таблиця 1

Вінниччина у цукробуряковому виробництві України

Показник	1990р.	2000р.	2003р.	2004р.	2005р.	2006р.	2007р.
Вінницька область							
Валовий збір цукрових буряків, млн т	5,7	1,9	1,7	2,3	1,9	2,8	2,6
Зібрана площа, тис. га	202,5	102,9	79,9	90,0	75,3	98,3	87,8
Урожайність цукрових буряків, ц/га	283,9	186,2	216,2	256,6	251,3	290,9	299,5
Виробництво цукру, тис. т	841,3	206,5	185,2	259,7	256,9	344,5	307,8
Україна							
Валовий збір цукрових буряків, млн т	44,3	13,2	13,4	16,6	15,5	22,4	16,9
Зібрана площа, тис. га	1605,4	747,0	665,6	696,5	623,3	787,6	574,9
Урожайність цукрових буряків, ц/га	275,7	176,7	201,2	238,3	248,0	285,0	294,0
Виробництво цукру, тис. т	6791,2	1780,1	2488,5	2567,5	2819,4	2597,0	1859,0
Вінницька область у % до України							
Валовий збір цукрових буряків	13,0	14,5	12,9	13,9	12,2	12,8	15,6
Зібрана площа	12,6	13,8	12,0	12,9	12,1	12,5	15,3
Урожайність цукрових буряків	102,9	105,4	107,5	107,7	101,3	102,1	101,9
Виробництво цукру	12,4	11,6	7,4	10,1	9,1	13,3	16,6

Джерело: розраховано автором за даними Головного управління статистики у Вінницькій області

Результати дослідження переконують, що негнучка цінова політика, нерегульованість економічних відносин між виробниками сировини і переробними підприємствами, зростаючі ціни на паливно-мастильні матеріали, машини й устаткування при відносно низьких цінах на цукор не дають змоги його виробникам здійснювати свою діяльність на засадах самофінансування та самоокупності. Це призвело до зменшення виробництва цукру в Україні і, зокрема, у Вінницькій області.

Одним із основних показників ефективної діяльності цукрових заводів

є коефіцієнт використання виробничих потужностей. Групування цукрових заводів за цим показником свідчать, що з 22 цукрових заводів тільки 6 працюють на повну потужність, 6 - на 80,1-90,0%, що суттєво впливає на обсяги виробництва цукру (табл. 2).

Таблиця 2

Групування цукрових заводів Вінницької області за коефіцієнтом використання потужностей, 2007 р.

Показник	Групи заводів за коефіцієнтом використання потужностей					Всього по області
	60-70	70,1-80	80,1-90	90,1-100	понад 100,1	
Кількість господарств у групі	6	4	6	3	3	22
Прийнято цукрової сировини, тис. т	55,8	121,3	115,6	192,6	286,5	2869,2
Перероблено цукрових буряків, тис. т	49,6	110,5	108,7	172,5	251,4	2782,1
Вихід цукру, %	10,1	10,4	11,5	11,0	11,1	11,07
Вироблено цукру, тис. т	6,3	11,4	12,3	17,1	38,5	307,8
Тривалість виробничого процесу, діб	32,7	51,0	48,5	55,8	65,7	52,7

Джерело: розраховано автором.

Із зростанням коефіцієнта використання потужностей та збільшенням тривалості виробничого процесу ефективність діяльності цукрових заводів підвищується.

Відмова держави від закупівлі виробленої продукції за гарантованою ціною реалізації вплинула на структуру товарної продукції за каналами реалізації. Продаж цукрових буряків за період 2000-2007 роки сільськогосподарськими підприємствами як товару, що має цільове призначення, крім реалізації переробним підприємствам, здійснюється й за іншими маркетинговими каналами на умовах продажу.

Аналіз динаміки і структури обсягів реалізації цукру сільськогосподарськими підприємствами регіону, де зосереджено 60% виробленого цукру, показує суттєві відмінності за роками обсягів реалізації і каналів збуту (табл.3).

Ефективність цукропереробного виробництва залежить від цінової політики. Так середні ціни реалізації цукрових буряків у 2002-2003 роках за даними дослідження на 12,2 – 18,1%, а у 2004 році на 26,9% були нижчими мінімальних, що встановлюються щорічно постановою КМ України. В 2007 році ціна на цукрові буряки зросла, і реалізувалась населенням по 230,7 грн./т, що на 39,07 грн./т більше ніж в 2005 році.

Таблиця 3

Динаміка структури реалізації цукру сільськогосподарськими підприємствами Вінницької області за різними каналами

Показник	1999р.	2003р.	2004р.	2005р.	2006р.	2007р.
Продано – всього, тис. т	174,7	38,9	68,6	79,7	175,6	155,3
у т. ч. споживкооперації та заготівельні організаціям, тис. т	0,258	-	15,4	0,031	0,08	0,001
питома вага каналу, %	0,2	-	22,4	0	0,1	0
- населенню через систему громадського харчування, включаючи видачу в рахунок оплати праці, тис. т	33,5	11,5	9,9	7,0	5,4	2,8
питома вага каналу, %	19,2	30,0	14,5	8,8	3,1	1,8
- на ринку, тис. т	33,1	4,7	4,0	3,3	3,5	3,1
питома вага каналу, %	18,9	12,0	5,9	4,1	2,0	2,0
- за бартерними угодами, тис. т	106,8	0,08	0,001	-	0,14	0,04
питома вага каналу, %	61,1	0,0	0,0	-	0,1	0
- іншим покупцям, тис. т	1,1	20,4	37,8	68,3	164,6	144,4
питома вага каналу, %	0,6	52,0	55,1	85,7	93,7	94,2
- пайовикам в рахунок орендної плати за землю, тис. т	-	2,3	1,4	1,1	2,0	3,1
питома вага каналу, %		6,0	2,1	1,4	1,1	2,0

Джерело: розраховано автором за даними Головного управління статистики у Вінницькій області

Сучасний ринок цукру є розбалансованим, характеризується великою кількістю посередників. Це призводить до зменшення обсягів продажу цукру через мережу магазинів роздрібної торгівлі, практично відсутній продаж цукру через такий канал реалізації, як біржі. Тобто, товаровиробники поки що не користуються послугами сформованих елементів інфраструктури регіонального ринку цукру, оскільки останні не відповідають сучасним вимогам і потребують удосконалення.

У третьому розділі – **“Шляхи покращення ефективного функціонування ринку цукру”** – прогнозується можливий розвиток ринку цукру та обсяг виробництва цукрових буряків і цукру до 2012 року; визначено основні напрями формування економічних відносин між партнерами цукробурякового підкомплексу; шляхи удосконалення економічного механізму регулювання ринку цукру; напрями й джерела інвестицій у розвиток цукробурякового виробництва; обґрунтовано програму виробництва цукрових буряків за інтенсивною технологією в ТОВ „Устянське” та запропоновано схему міжгалузевої інтеграції підприємств АПК з виробництва цукру у складі виробників сировини, цукрового заводу й обслуговуючих підприємств, здатних забезпечити ефективний процес

виросування цукрових буряків у Бершадському районі Вінницької області.

Наразі у Вінницькій області працюють лише 22 цукрових заводи, сумарна виробнича потужність яких за уточненими даними асоціації “Поділляцукор” становить 55,3 тис. т переробки на добу. Враховуючи середній за останні шість років коефіцієнт використання потужностей – 85,3% та нормативних природних втрат - 2,8%, загальна потреба у цукросировині становить: на 75 діб роботи цукрових заводів - 3537,0 тис. т, на 90 діб – 4245,0 тис. т, а на 100 діб – 5530,0 тис. т коренеплодів.

Спеціалізовані буряківничі господарства області мають змогу виростити необхідну кількість коренеплодів для забезпечення роботи переробних підприємств. Розрахунок нормативної потреби валового збору цукрових буряків для забезпечення сировиною виробничих потужностей цукрових заводів нами розглянуто за варіантами тривалості їх роботи: 75 ; 90; 100 діб, та за різних рівнів урожайності культури (табл. 4). Це дасть можливість проаналізувати і обрати найбільш ефективний варіант.

Таблиця 4

**Розрахунок потреби цукрових буряків для забезпечення
виробничих потужностей цукрових заводів Вінницької області**

Показники	Варіанти тривалості роботи цукрових заводів Вінницької області, діб		
	75	90	100
Потреба коренеплодів, тис. тонн	3537,0	4245,0	4717,0
Фактична урожайність цукрових буряків - 35,8 т/га			
Потреба в посівній площі, тис. га	98,8	118,5	131,8
Затрати на 1 га, грн.	5324,0	5324,0	5324,0
Всього затрат, млн грн..	526,0	630,9	701,7
Урожайність цукрових буряків – 40,0 т/га			
Потреба в посівній площі, тис. га	88,4	106,1	117,9
Затрати на 1 га, грн.	5802,0	5802,0	5802,0
Всього затрат, млн грн..	512,8	615,5	684,1
Урожайність цукрових буряків – 50,0 т/га			
Потреба в посівній площі, тис. га	70,7	84,9	94,3
Затрати на 1 га, грн.	6890,0	6890,0	6890,0
Всього затрат, млн грн..	487,1	584,9	649,7

Джерело: розраховано автором

Розрахунками встановлено, що із підвищенням урожайності зменшується потреба в посівній площі та виробничі витрати на виробництво цукрових буряків.

Проведені розрахунки свідчать, що зростання валового збору забезпечує потребу цукрових заводів у сировині при підвищенні рівня урожайності цукрових буряків. Це говорить про те, що потрібно підвищувати урожайність цукрових буряків, вкладаючи кошти в насіння, добрива, засоби захисту, не збільшувати посівні площі, що суттєво зменшить постійні виробничі витрати на одиницю продукції.

Технічний рівень і конкурентоспроможність цукробурякового

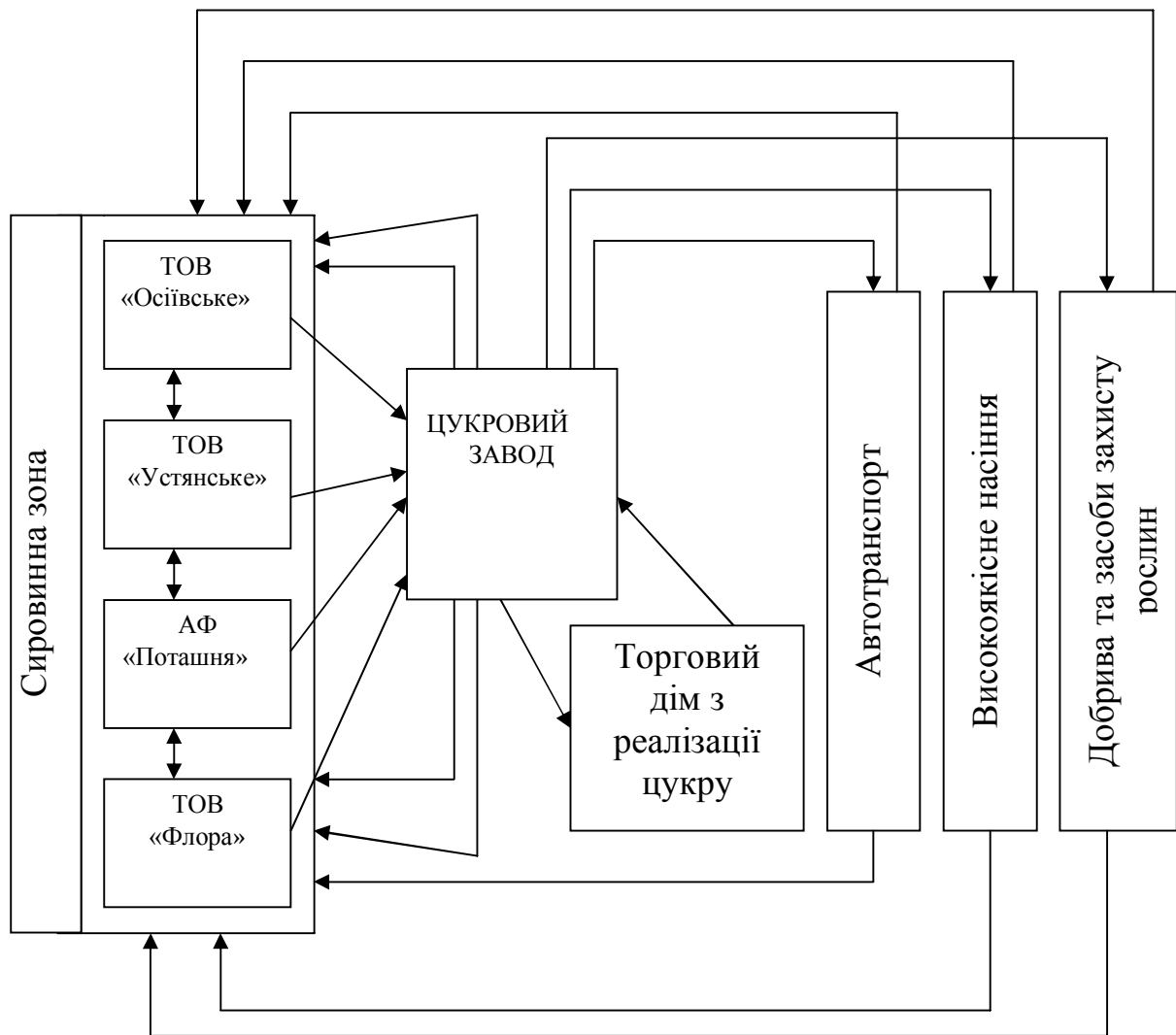
виробництва можна підвищити за допомогою ряду чинників, зокрема внутрішніх і зовнішніх інвестицій, які в цукробурякове виробництво досліджуваної області в 2007 році порівняно з 2000 роком зросли втричі і в 2007 році становили 64,5 млн грн. Проте їх частка в загальних інвестиціях у сільське господарство знизилась з 34,0% у 2000 році до 11,6% у 2007 році.

Аналогічна ситуація з часткою капіталовкладень цукробурякової галузі до всіх інвестиційних надходжень в економіку Вінницької області. Якщо в 2000 році даний показник становив 5,6%, то в 2007 році – 1,56%.

Однією з основних причин кризових явищ у цукробуряковому виробництві визначено неврегульованість економічних відносин між його суб'єктами. Тому цикл від вирощування цукрових буряків до реалізації цукру пропонується розглядати як єдиний технологічний процес, а розподіл кінцевих результатів – здійснювати за ціновим або розподільним методом відповідно до нормативних витрат кожного з його учасників. Оптимізація взаємовідносин між партнерами цукробурякового підкомплексу можлива на основі зміцнення його цілісності. Основним механізмом поєднання їхніх інтересів є агропромислова інтеграція. Створення інтегрованих формувань необхідне для спільного управління технологічним процесом від вирощування цукрових буряків до реалізації цукру. Найпростішою і найбільш доцільною за нинішніх умов, на наш погляд, є контрактна інтеграція у формі кооперативу, оскільки вона забезпечує оперативно-господарську самостійність учасників і найменш капіталоемна. Кооператив пропонується створити у складі сільськогосподарських підприємств і цукрового заводу (рис. 1).

Для ефективного функціонування й одержання високих прибутків на цукровому заводі та рівня рентабельності 25-30%, при реалізаційній ціні цукру 2667,0 грн./т., потрібно виробляти цукру в межах 20 - 25 тис. тонн., і переробити якісних цукрових буряків в обсязі 160 – 180 тис. тонн.

Цукровий завод забезпечуватимуть сировиною 4 спеціалізовані сільськогосподарські підприємства, в обсязі близько 180 тис. тонн коренеплодів, або кожне з них – по 45 тис. т. , при урожайності в межах 450-500 ц/га. Рівень урожайності 45-50 т/га буде досягнуто за умови впровадження розробленої в дисертаційній роботі програми з виробництва цукрових буряків у ТОВ „Устянське”. Кожне з господарств, які мають в середньому по 2850 га ріллі будуть вирощувати цукрові буряки на площі близько 900 га. Для дотримання сівоzmіни господарства будуть взаємокоригувати посіви цукрових буряків, працюючи у взаємозагладженому порядку. Відстань між господарствами і цукровим заводом становить 15-30 км, що є позитивним фактором в діяльності кооперативу.

Джерело: власні дослідження автора.

Рис. 1. Організаційно-виробнича структура кооперативу з виробництва, переробки та реалізації цукру

Машинно-тракторний відділ, який буде створено з наявного транспорту господарств і цукрового заводу, надаватиме відповідні послуги в процесі виробництва цукрових буряків та цукру.

Реалізація виробленого цукру буде здійснюватися на основі договору з торговим домом, який займатиметься пошуком покупців на вигідних умовах за високої ціни.

Після реалізації цукру всі члени кооперативу згідно з договором мають одержати свої частки прибутку, що буде важливішим мотиваційним фактором ефективного функціонування кооперативу. Це зумовить повне забезпечення сировиною потужностей цукрового заводу. Бурякосійні господарства будуть зацікавлені у виробництві якомога більшої кількості цукрових буряків і їх вищої якості, чому сприятиме забезпечення добривами та засобами захисту рослин. А виробництво в кооперативі жому та меляси – побічної продукції цукроваріння покращить раціон кормління для відгодівлі великої рогатої худоби, що є необхідною складовою галуззю в кооперативі.

Цукробурякове виробництво характеризується найбільшою енергоємністю серед підприємств харчової промисловості. Частка палива та енергії в собівартості переробки цукрових буряків становить 30-32%, у собівартості виробництва цукру - 10%, а на деяких підприємствах ще більше. Тому питання енергозберігання є пріоритетним для цукрової підгалузі.

Налагодження відносин між бурякосійними господарствами і цукровими заводами, погодження їхніх інтересів можуть бути реалізовані тільки в умовах зміцнення цілісності цукробурякового виробництва на базі аграрно-промислової інтеграції. Вона виступає механізмом підвищення соціально-економічної ефективності функціонування досліджуваного продуктового підкомплексу.

ВИСНОВКИ

У дисертаційній роботі наведено теоретичне узагальнення і нове вирішення наукової проблеми формування і ефективного функціонування ринку цукру (на прикладі Вінницької області). За результатами проведених досліджень отримано наступні висновки:

1. Узагальнено теоретичні засади сутності ринку, на основі чого удосконалено його визначення. Сучасний ринок – це динамічна структура, яка постійно видозмінюється під впливом численних факторів і є складною системою ринків окремих продуктів, у тому числі й цукру. Ринок цукру традиційно був і залишається стратегічним для економіки України, оскільки від ефективності його функціонування великою мірою залежить продовольча й економічна безпека держави.

2. Аналіз наявного нормативно-правового забезпечення, існуючого рівня організації та управління як національним, так і місцевим ринком цукру дає підстави стверджувати, що не забезпечуються необхідні економічні умови для ефективного розвитку ні бурякосійних господарств, ні цукрових заводів. Основними причинами такого стану є: відсутність обґрунтованої державної економічної політики щодо розвитку галузі та законодавчого забезпечення умов ефективного її функціонування у ринкових умовах; безсистемний перехід до нерегульованого ринку; майже повна втрата державного впливу і контролю над економічними процесами в цукробуряковому підкомплексі.

3. Цукробуряковий підкомплекс має ряд специфічних особливостей, зумовлених біологічними і технологічними характеристиками продуктів, що виробляються і реалізуються. Ефективність його функціонування закладається ще на початкових етапах технологічного ланцюга від виробництва цукрових буряків до реалізації цукру. Тому цукробуряковий

підкомплекс потребує посилення своєї цілісності на базі інтеграції всього його технологічного процесу та впровадження комплексної програми розвитку цукробурякового виробництва.

4. Вступ України до СОТ потребує пристосування норм і методів контролю продукції до міжнародних документів: постанов і директив ЄС, стандартів і директив міжнародної Комісії Кодекс Аліментаріус, а цукор має відповідати європейським чи міжнародним параметрам. Тому цукрові заводи повинні мати можливості виконувати ці стандарти, щоб продукція конкурувала на рівних з іншими країнами.

5. Важливою умовою нарощування урожайності та зниження собівартості виробництва цукрових буряків є забезпечення сільськогосподарських товаровиробників необхідними матеріально-технічними ресурсами як один із визначальних шляхів підвищення ефективності виробництва цукру, його конкурентоспроможності на внутрішньому і зовнішньому ринках. Разом з тим цукрові заводи теж потребують постачання технічних матеріально-ресурсних засобів для оновлення виробничого обладнання, поповнення пально-мастильних матеріалів, вапнякового каменю, тарпакувальних засобів, запасних частин до технологічного обладнання тощо.

6. Досліджено місце Вінниччини у загальнодержавному виробництві цукрових буряків і цукру, що становить відповідно 14 і 12,5%. В розрахунку на одного жителя області виробляється 1065 кг коренеплодів і 114,3 кг цукру. За цими показниками вона поступається лише Тернопільській області, де ці показники становлять відповідно 1368 і 132,1 кг.

7. Встановлено, що сукупний попит на цукор у регіоні має тенденцію до зменшення через зниження купівельної спроможності населення та зменшення обсягів виробництва продовольчих товарів, у яких цукор є технологічним компонентом. Проте регіон залишається спроможним забезпечувати власні споживчі потреби, що за мінімального рівня виробництва у 2005 році не перевищували 30%, і брати участь у формуванні міжрегіональних і експортних фондів цукру. При цьому за період з 1990 по 2007 роки виробництво цукру зменшилося з 841,3 до 307,8 тис. тонн через різке зменшення виробництва цукрових буряків. Як наслідок, наявні виробничі потужності цукрових заводів області були забезпечені сировиною лише на 28–41%, що спричинило скорочення тривалості виробничого періоду, підвищення вартості технічної переробки цукрових буряків і собівартості цукру.

8. Валовий збір цукрових буряків у Вінницькій області в 2007 році становив 2630,7 тис. тонн на площі 87,8 тис. га при середній урожайності 299,5 ц/га. Не зважаючи на те, що протягом останніх років значно скорочуються посівні площі під цукрові буряки, обсяги заготівлі цукросировини збільшуються, підвищується її якість. Це свідчить про

підвищення культури вирощування цукрових буряків, інтенсифікацію їх виробництва.

9. Висока трудомісткість та значні матеріально-грошові витрати на вирощування цукрових буряків, що не відшкодовуються виручкою від реалізації цукру, та неврегульованість економічних відносин з цукровими заводами змушують підприємства щорічно скорочувати посівні площі, які за останні десять років зменшилися майже вдвічі. Одночасно з цим знижувалась урожайність цукрових буряків через недотримання технологічних вимог та їх економічна ефективність.

10. За період досліджень цінова ситуація на ринку цукру характеризувалась поступовим підвищенням цін реалізації як цукрових буряків, так і цукру, однак темпи зростання цін на цукор випереджали темпи зростання цін на цукрові буряки, за умови, що собівартість цукрових буряків підвищувалася значно вищими темпами, ніж собівартість цукру. Зниження реалізаційних цін на цукрові буряки стало основною причиною збитковості більшості бурякосійних господарств. Негативний вплив на цінову кон'юнктуру ринку цукру спричиняє не організована належним чином оптова торгівля ним. Дуже малі його обсяги реалізуються через створені в області біржі, агроторгові доми й інші підприємства оптової торгівлі. У роздрібній торгівлі наявність великої кількості продавців і посередників, які здійснюють реалізацію, обумовлює ситуацію, за якої він реалізується за ціною, нижчою ніж встановлена Кабінетом Міністрів України мінімальна ціна реалізації цукру.

11. Прогнозування діяльності цукробурякової підгалузі свідчить, що виробництво цукрових буряків і цукру має тенденцію до зростання, що є позитивним фактором у розвитку галузі. Так, на 2012 рік прогнозується виробництво цукрових коренеплодів близько 5000 тис. тонн та цукру буде вироблено приблизно 650 тис. тонн, а це майже рівень 1990-1991 років. Тому для ефективного функціонування цукробурякової підгалузі слід збільшувати виробництво цукрових буряків, відповідно і зросте виробництво цукру за рахунок інтенсивних технологій, відновлення і функціонування сировинних зон, і найголовніше – за рахунок державного регулювання виробництва цукру та ринку цукру як у загальнодержавному масштабі, так і на місцевому рівні. Розрахована потреба в посівних площах цукрових буряків для задоволення переробних потужностей цукрових заводів за варіантами тривалості роботи їх.

12. Залучення інвестицій суб'єктів господарської діяльності у виробництво та природно-ресурсний потенціал цукробурякового підкомплексу залежить від багатьох чинників, зокрема: фінансової стабілізації, гнучкості та стимулюючої спрямованості податкової політики, завершеності реформування форм власності. Встановлено, що інвестиційні надходження в цукробурякову підгалузь Вінницької області починаючи з

2000 року коливаються з кожним роком. Так, з 2003 року відбувалося зниження їх обсягів на 22,7% порівняно з 2000 роком. З 2004 року спостерігається зростання обсягів капіталовкладень у підгалузь, і в 2007 році вони зросли в 3,1 раза або на 213,1% порівняно з 2000 роком. Розрахована потреба в інвестиціях для Красносільського цукрового заводу з метою модернізації обладнання та виробничого процесу.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

У наукових фахових виданнях:

1. Соколюк С.Ю. Ефективність використання основних фондів підприємств цукробурякового підкомплексу / С.Ю. Соколюк: зб. наук. праць Луган. нац. аграр. ун-ту. - Луганськ, 2005 - №5/71. С. 283-286.
2. Соколюк С.Ю. Аналіз виробничо-технічних показників роботи цукрових заводів Вінницької області / С.Ю. Соколюк: Вісник Харк. нац. аграр. ун-ту. – 2006. - №1. – Харків: ХНАУ, 2006, С. 339-343.
3. Соколюк С.Ю. Аналіз реалізації продукції цукрових підприємств / С.Ю. Соколюк: зб. наук. праць Луган. нац. аграр. ун-ту. - Луганськ, 2006 - № 62/85. С. 205-208.
4. Соколюк С.Ю. Споживання цукру у Вінницькій області та аналіз факторів, які впливають на попит цукру / С.Ю. Соколюк: Вісник Харк. нац. аграр. ун-ту. – 2006. - №9. – Харків: ХНАУ, 2006, С. 255-259.
5. Соколюк С.Ю. Аналіз потужності підприємств цукрової промисловості Вінницької області / С.Ю. Соколюк: Зб. наук. праць Уман. держ. аграр. ун-ту. - Умань: УДАУ, 2006. №62. - С. 84-87.
6. Соколюк С.Ю. Цінова ситуація на ринку цукру в Вінницькій області / С.Ю. Соколюк: Вісник Харк. нац. аграр. ун-ту. – 2007. - №6. – Харків: ХНАУ, 2007, С. 137-142.

Матеріали і тези конференцій:

7. Соколюк С.Ю. Стан та перспективи цукробурякової галузі / С.Ю. Соколюк: матеріали Всеукр. наук. конф. молодих вчених. – Умань, 2 берез. 2006 р. - Умань, 2006. - С. 129-131.
8. Соколюк С.Ю. Стан та перспективи цукробурякової галузі Вінницької області / С.Ю. Соколюк: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 18-19 травня 2006 р.). Тернопіль: Тернопільський інститут агропромислового виробництва УААН – 2006, С. 222-226.
9. Соколюк С.Ю. Конкурентоспроможність цукробурякового виробництва в Україні / С.Ю. Соколюк: матеріали всеукр. наук. конф. молодих вчених. (Умань, 21-22 лютого 2008 р.). Умань: УДАУ, 2008. - С. 147 – 148.
10. Соколюк С.Ю. Інвестування цукробурякового виробництва Вінницької області / С.Ю. Соколюк: // матеріали всеукр. наук. конф. молодих вчених. (Умань, 18-19 лютого 2009 р.). Умань: УДАУ, 2009. - С. 184 – 185.

В інших наукових виданнях:

11.Соколюк С.Ю. Аналіз стану цукробурякового комплексу Бершадського району / С.Ю. Соколюк: зб. студ. наук. праць Уман. держ. аграр. ун-ту, - Умань: УДАУ – 2003. - С. 248-251.

12. Соколюк С.Ю. Цукробурякове виробництво Вінницької області / Цукробурякове виробництво України: проблеми відродження, перспективи розвитку / монографія, за ред., академіка П.Т. Саблука, професора М.Ю. Коденської., Київ – 2007. - С. 349 – 382.

АНОТАЦІЯ

Соколюк С.Ю. Формування та ефективність функціонування ринку цукру (на прикладі Вінницької області). – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. – Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки» УААН, Київ, 2009.

У дисертаційній роботі викладено основні результати дослідження теоретико-методичних засад формування і функціонування ринку цукру, удосконалення економічних механізмів його регулювання, проаналізовано виробництво цукрових буряків і цукру, а також обґрунтовано шляхи підвищення ефективності виробництва цукру та реалізації практичних заходів щодо забезпечення його конкурентоспроможності на національному та світовому ринках.

За результатами прогнозування діяльності цукробурякової підгалузі виробництво цукрових буряків і цукру має тенденцію до зростання, що є позитивним фактором у розвитку галузі. Розраховано потребу в посівних площах цукрових буряків для завантаження переробних потужностей роботи цукрових заводів за варіантами тривалості їх роботи. Запропоновано схему кооперативу на базі цукрового заводу та ряду підприємств, які виконуватимуть відповідні функції і завдання для одержання загального прибутку від виробництва і реалізації цукру як кінцевого продукту.

Ключові слова: ринок цукру, цукробурякове виробництво, конкурентоспроможність, інвестиції, агропромислова інтеграція.

АННОТАЦИЯ

Соколюк С.Ю. Формирование и эффективность функционирования рынка сахара (на примере Винницкой области). - Рукопись.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности 08.00.03 - экономика и управление национальным хозяйством. – Национальный научный центр «Институт аграрной экономики», УААН, Киев, 2009.

В диссертационной работе изложены основные результаты исследования теоретико-методичних принципов формирования и функционирования рынка сахара, совершенствования экономических механизмов его регулирования, проанализировано производство сахарной свеклы и сахара, а также обоснованные пути повышения эффективности производства сахара и разработаны практические меры по обеспечению его конкурентоспособности на национальном и мировом рынках.

Определенно место Винницкой области в общегосударственном производстве сахарной свеклы и сахара. Исследованиями подтверждено, что в течение последних лет значительно сокращаются посевные площади под сахарную свеклу, объемы заготовки сахаросырья увеличиваются, повышается ее качество. Это свидетельствует о повышении культуры выращивания сахарной свеклы, интенсификации ее производства. За период исследований ценовая ситуация на рынке сахара характеризовалась постепенным повышением цен реализации как сахарной свеклы, так и сахара, однако темпы роста цен на сахар опережали темпы роста цен на сахарную свеклу, при условиях, что себестоимость сахарной свеклы увеличивалась значительно высшими темпами, чем себестоимость сахара.

Обосновано привлечение инвестиций в сахаросвекольное производство, уточнены основные их направления. Предложено совершенствовать взаимоотношения в сахаросвекловичном подкомплексе на основе интеграционных процессов и образования агропромышленных объединений как наиболее рациональной производственно-предпринимательской структуры.

По результатам прогнозирования деятельности сахаросвекловичного подкомплекса производство сахарной свеклы и сахара имеет тенденцию к росту, который является позитивным фактором в развитии отрасли. Рассчитана потребность в посевных площадях сахарной свеклы для удовлетворения мощностей работы сахарных заводов в соответствии с вариантами длительности их работы. Предложена схема организационно-производственной структуры кооператива на базе сахарного завода и ряда предприятий, которые будут осуществлять свои функции для получения общей прибыли от производства и реализации сахара, как конечного продукта.

Установлено, что совокупный спрос на сахар в регионе имеет тенденцию к уменьшению через снижение покупательной способности населения и уменьшения объемов производства продовольственных товаров, в которых сахар является технологическим компонентом. Однако регион остается способным обеспечивать собственные потребительские потребности, что при минимальном уровне производства в 2005 году не превышали 30%, и принимать участие в формировании межрегиональных и экспортных фондов сахара. При этом за период с 1990 по 2007 годы производство сахара уменьшилось с 841,3 до 307,8 тыс. тонн через резкое

уменьшение производства сахарной свеклы. Как следствие, имеются производственные мощности сахарных заводов области были обеспечены сырьем лишь на 28-41%.

Определенно комплекс мероприятий относительно усовершенствования механизма экономических взаимоотношений между участниками сахаросвекловичного производства на основе контрактной интеграции и повышения экономической заинтересованности в распределении конечного результата, в основу которых положен нормативный метод контроля за расходами и обеспечения всем участникам равновеликой прибыли на единицу авансированного капитала. Обоснованы предложения относительно системы материального стимулирования работников аграрных предприятий, занятой на выращивании сахарной свеклы в виде оплаты за труд в зависимости от количества и качества реализованной продукции и использованных материальных ресурсов. Определенно нормативы расходов на выращивание сахарной свеклы, которая дает возможность оперативно корректировать и контролировать расходы по каждой технологической операции с определением их в натуральном и стоимостном выражении и за каждым видом расходов, в соответствии с изменениями производственных условий.

Отношения между партнерами по производству сахарной свеклы и сахара нуждаются в улучшении и усовершенствовании. Заводы пытаются находить себе поставщиков, переманивая их с помощью предложения более выгодных условий, чем у их конкурентов. Предлагается создать кооператив на базе сахарного завода и ряда предприятий, в которых будут свои функции и задания для получения общей прибыли от производства и реализации сахара, как конечного продукта. Более эффективное функционирование кооператива будет обеспечиваться общей заинтересованностью в полученных самых высоких прибылях.

Раскрыты основные составляющие и организационно экономические факторы формирования экономического механизма регуляции регионального рынка сахара, в основе которого лежит оптимальное сочетание координирующей и контролирующей роли государства и рыночных регуляторов.

Ключевые слова: рынок сахара, сахаросвекловичное производство, конкурентоспособность, инвестиции, агропромышленная интеграция.

ANNOTATION

Sokolyuk S.Yu. Forming and efficiency of functioning of market of sugar (on the example of the Vinnitsa area). Manuscript.

Dissertation on the receipt of scientific degree of candidate of economic sciences after speciality 08.00.03. – economy and management a national economy. – National research center “Institute of agrarian economy” UAAS, Kyiv, 2009.

The basic results of research of teoretic and methodical principles of forming and functioning of market of sugar, improvement of economic mechanisms of its adjusting work, the production of sugar beets and sugar, ways of increasing of efficiency of production of sugar, and also the development of practical measures on providing of his competitiveness on national and world markets are expanded in the dissertation.

Conducting prognostication of activity of sugar beet subindustry we made sure that the production of sugar beets and sugar had a tendency to growth which is a positive factor in development of industry. A requirement in the sowing areas of sugar beets is expected for satisfaction the power of work of sugar-factories to the variants of duration of their work. The chart of cooperative store is offered on the base of sugar-factories and row of enterprises in which the functions and tasks will be for the receipt of general income from a production and realization of sugar, as the finished good.

Keywords: market of sugar, sugarbeet production, competitiveability, investments, agroindustrial integration.